

Skåne Flors Torva
sin sövde i. Koster, Nätter 3725
181922

1857 i F. Koster
per. Arman
1857 i F. Koster

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Trollen i Ramnakollsbacken i Bläntarp

Trollen i
Ramnakolls-
backen i
Bläntarp.

Där ligger en hög backe i Bläntarp. Den kal-

las för Ramnakollsbacken (Ramnakulla ligger i västra delen av Bläntarps s:n). Backen ligger i Romeleåsen. Den var brant som ett tak på norra och östra sidorna.

Där var folk, som kunde se, hur den stod på fyra "stulltor",

"å så va darr tröll såmm dännsa ongenän".

3725

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Skaumannen och skausnuan.

Skaumannen o.

Vid Simontorp (Bläntarps s:n) bodde en man som de kallade för Bejnt Backe. Där gick skaumannen och skausnuan in och la sig i stuan. Kunde de inte komma in i stuan gick de upp på "louted" (vinden) och la sig vid skorstenen för att värma sig.

skausnuan.

När de var ute och körde, så satte de (skaumannen och skausnuan) sig och "aga". Då kunde man se dem om man tog huvudstolen av den högra hästen och ^asg genom den.

3725

Rida på bäckhästen.

Vid "Killesjö" mot Ystad till, nära Bergsjöhölm, brukade bäckhästen hålla till (Källsjö, Hedeskoga s:n , Herrestads h:d). Där var påga som red på honom. Han sloföd snällt, "män di klö po". Sen slog han av dem i vattnet.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Rida på bäcka-
hästen.

3725

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

När jag kom ut för bäckhästen.

När jag kom
ut för bäcka-
hästen.

När jag var liten gick jag och lekte vid en bäck. Jag blev sjuk och blev rent "tosed". Mina föräldrar fick efter Doktor-Hanan i Everlöf. Hon stöpte "bli" (bly) över mig och där blev den vackraste häst man kunde se. Hon höll ett kar med vatten i över mig och så smälte hon bly i ett skrälle och hällde ner det i vattnet i karet. Jag hade kommit ut för bäckhästen. (Bäcken som jag hade lekt vid kallades för "Sinelterännan"; den gick från Simontorp och bildade gräns mellan Blämtarp och Everlöf). Att där blev en häst i blyet visade att det var bäckhästen jag hade kommit ut för i rännan.

Löse - Everslövs - Blåttorp
För-Torina, 1k.

3725

Ernst Olsson, Frostin
Åman
f. 1851, Everslöv.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Sätta mat till goenisse.

Sätta mat till
goenisse.

G^oenisse brukade de sätta mat till julaftons natt.

De satte upp maten på "louted" . "Di har ja säl sitt, ad di jore"

Det var galet, om de inte gjorde det, för då blev de utfattiga.

3725

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Doktor-Hanan i Everlöv.

Doktor-Hanan
i Everlöv.

Doktor-Hanan bodde vid en liten kulle, som kallas för "Ulakollen". Den låg söder om Östarp. Där stod några "egor" (ekar) på den tiden jag tjänte där. Hos henne sa de Kloge- Lars, Lars Tann, hade lärt. Och det är ingen osanning. för han gick där mycket och fick hennes "buckor" också, som hon hade.

3725

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Åsumspågen.

Åsumspågen.

Åsumspågen va redi ti å ans-a blohalning.

Ansa blohal-
ning.

Ja hade itt tårp ve Bögebarja (ve Sövdebårr sta^sjon). Vi va tre soldater åmm'ed. Vi h^ole tjör alla tre. Di komnti å hala blo. närr vi släppte dämm po gres. Ja jick då ti Tannapågen. Ja va darr åtminstone tre gånga. fårr tjörna. Var gång vi butte åmm tjör, kom di t^e å hala blo. Ja hade lid å uriner mä mi ti Tannapågen. Sin sa han va ja skolle jërra. De va lid ja skolle je dämm ing å så skolle ja passa dämm, så ad di ente fick fårrstäppning. En gång sa han: "ja kann stämma de jenast, männ då dör koen. En blohalning ska ente stämmas ringare än po tre da."

Åsumspågen bodde då po Åsums fälad., tätt ve Lillås. Darr va fällk alltid hos nom. Bå ifrå Tjövenhamm å vicket såmm. Darr va di såmm fårrsögte driva mä han. Di skolle ha

3725

kläde mä si, såmm hade vad åmm dänn sjuge, sin sa hann va de
fela. Darr va en såmm hadde bonged åmm en häst å en såmm hadde
bonged åmm en kackelon. Männ di fick besje. Ja, di va en särsjild
männsja. Iblann närr mann kømm did konne hann ta fiolen å spela
så de skrall i hela hused.

En gång skolle dei ta han. Männ di konne ente tjöra å
gåren, fårränn di släppte hann å.

Sederhållm i Svedala skolle ha fåd konnskaporna å Lars.
Fårr Lars hann bega de jo rent te slut.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

3725

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

Kjersti Knäppa.

Kjersti Knäppa
i Bläntarp.

Där bodde en kvinna i Bläntarps by, som de kalla-
de för Kjertsi Knäppa. Han var duktig att "sinä" (signa).
Hon kunde "ansa" (förstå: et djupt a-ljud) för starren, "nårr
starren buggde på ynen po folk!" "Va hon jore kann ja ente si.
Hon hade nåd hon leste".

3725

Befolkningen i Everlöf.

Befolkningen i Everlöf skulle härstamma från svensk-ryssar. När herrskaperna hade tagit, vad de ville ha, så blev där ett stycke över. Det blev Everlöf och Veberöd. Och så kom desse svenskryssar dit och bosatte sig där. Det är likadant folk som svenskbyborna.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Befolkningen
i Everlöf.

3725

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tjänarnas löner.

Tjänarnas

löner.

11

Jag kom ut och tjäna, när jag hade läst för prästen. Jag kom till en gård som kallades för "Lered". Nu kallas den för Ellasgården (Bläntarps S:n). Jag fick 50 daler för året och så dubbla käder (2par byxor, 2polkatröjor, och 2 par vantar). En annan bonde, Nels Gövl (Nils Johansson) hade lejt en dräng för 200 daler. Det var inte mycket för en stor karl. Så det andra året jag tjänte på "Lered" fick jag 1 $\frac{1}{2}$ kronor i lön. Då började att räkna i kronor. Sen flyttade jag ner till en gubbe på Lered, som ~~var en gammal~~ hette Henning.

Innan jag gav mig till soldat, tjänte jag på Simontorp. Där hade jag 150 daler. Ingen hade så mycket däromkring. Men då skulle jag också laga redskapen och kunna ställa med vilket som.

3725

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

Stadsäcker.

Stadsäcker.

De körde till Ystad med säd. Här var en "spektor" på Tågra (Sövde S:N) som brände. Han körde till Malmö med brännevin. När jag tjänte på "Lered" (nuv. Elsegården, Bläntarp s:n) körde jag ofta till Ystad. Vi körde så fort det var dag. Och så var vi igen strax efter middag. Där låg ett magasin utanom staden och där lämna vi säden. Där var karlar till att bära bära opp säden. Då hissade de inte opp säden som nu, utan de måste bära opp allt. Då hade de hela tunnor. En fas tunna var 36 kappor. Förre målte de med en rumor ^{AV. 2} ~~hanna~~ skäppa.

Skåne
Fälles och Tröna hd
Em Söder i Everlöf, Blåntaga

Cyprus & Trösten
3725 Per. v. Soman
Född 1851 i Everlöf

Dans i Everlöf.

(st) Om sommaren, när ungdomen fick lust att dansa
slag, skickade de bara ^{efter} en på efter en speleman. - Där bodde två
duktiga spelemän i Rödde by. De ~~här~~ kallades "Annors Gravare"
och "Per Spilleman". - Sen ^a dansa de fantome på bara svären.
Stongom konne spillemannen få en tållskilling, förr han soded
där å spillad en hel natt.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13

Dans i Ever-
löf.

3725

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

Gille i Everlöf och Bläntarp.

Gille i Ever-
löf och Bläntarp

I Everlöf brukade de när där skulle vara gille skicka drängen och pian åstad dagen innan med förning, så mycket de kunde bära.

Förningen.

Hade de dragon eller husar skulle de skicka honom åstad och bjuda. (Östarp hade dragon, Everlöf och "Komlatauta" soldat) Den som skulle gå åstad och bjuda skulle läsa över det åtta dagar i förväg, - för det var en lång raballja att läsa opp.

Bjudning.

"Bläntinga" och "öulinga" (invånarna i Everlöf) gick aldrig tillsammans till gille, fast de bodde opp till varandra. (Detta gäller pigornas och drängarnas gillen). Öulinga och komlinga var i ett lag, Himmestorp tror jag också var med. Men tro inte att bläntinga kom med. Nu är det inte mer med öulinga än de e med bläntinga. - När de lekte jul i Everlöf var de i ett lag, de gick från ställe till ställe. - I Bläntarp hade ungdomen inga gillen, utom när ett par-tre drängar frågade, om de fick dansa.

Gilleslag.

3725

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15

Mjölka på en "hossegarnstrå"

Mjölka på en
hossegarnstrå.

Di tala ämm för ad här va kvingar, sämm konne molka
annars tjör. Di sto humma i stuan å molka po en hossegarnstrå.
De va ässe en kånsti sag. Männ ja tror ente de va löjn.

3725

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

Sista lasset.

Sista lasset

Sista lasset, som de körde in kallade de "vånga-
soen".

3725

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17

Julen.

Julen.

Lillejulattan fick vi moljebrö. De va brösjivor, såmm di duppte i tjudspæd, når di hadde kokt tjud. Sin stekte di sjivorna i fitt po jarned. Så jore di åtminstone , darr ja va.

Lillejulafton

Julattan sluta vi sträjs ätte midda. Sin gick vi bärre å jore litta snuggt å fejde po gåren.

Julafton

I stuan brugte di ha en bosskrona. Min mor konne knyda bosskronor. De va ente vär jul hon jore de, fårr vi konne ha en ett par år.

Julattan skolle vi spisa å vär sin tallrik. Annars va de aldrig fråga åmm ditte, udan vi åd å samma fad. Drängen å pian annars hålla si säl me kniv. Hornsje fick di, når di kom did. Tjente di darr så i tre år va sjen darras, når di flutta.

Julattan åd vi två gånga. Fusst åd vi mellemm 5å å 6 å den andra måltiden va nattamad.

Fusste gång fick vi bruna böner å stekt fläsk, kokt fläsk

Å lutfisk. Sin lestes darr får maden. Julattan lestes där salmer. Å va de så di konne sjonga, så sjongs darr åsse salmer. Di såmm va roade å kårtspill, fick spilla kårt. Annra gEDA gåtor å legte "nödor i hånne" å nappa domnepittor (klövorknejt i legen va domnepittor).

Nårr man legte gEDA nödor i hånne, hade man nått par nödor i näven så sa man: "Nödor i hånne" - "Alla mina", sa den såmm skolle gEDA. "Hårr många?", fråga den annre. Så fick han jeda. Åm han ente gatta rätt, fick han släppa ti så så många såmm de feltes. Gatta han rätt, fick han nödorna, såmm va i näven.

Andre gång vi åd, fick vi tjyd å brö å sin kom gröden. De va sent, nårr vi åd den siste gången å sin vi eded lud, fick vi gå å lägga våss.

På samma ställen bruga kvingan gå å for a fåren trettondattan, fårr di skolle få doktit mä jimmorlamm.

Trettonde-
aften.

3725

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19

Julalega.

Julalega.

När jag tjänte i Everlöv brukade vi "lega jul" där.
Vi började juladaskväll och så fortsatte vi under de andra helg-
dagskvällarna. Drängarna köpte brännevin och hade med sig och
så fick vi "hint" på det stället, där vi var.

* Om = St andra

3725

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20

Julalekar.

Julalekar.

"Når di legte jul, hade di spel å dåns". De hade en fiolspeleman, som spela för dem. Så tog de opp spelemanspengar till honom. Spelemannen fick en krona eller två för att han spela en natt. Vals och mazurka var de vanligaste danserna. Så hade de en dans, som de kallade Öberlinschan". Den gick till så att rätt som de dansa skulle de "stämna å jörre nån sløjder, sin skolle di po'd ijen po samma le"

Brydestuor och malkölmor i Sövde och Everlöv.

Här var en brydestua vid Sövdeborg. Backen där låg, kallas ännu för "Brydestuebacken". Vid Spjällan (norr om Sövdeborg) låg en brydestua. I "Friillt" (Frihult) låg en. Frihult och Navröd hade brydestua och "tjullna" tillsammans.

I Everlöv låge en brydestua vid Kollsbjer. Öulingar och komlingar (invånarna i resp Everlöv och Kumlatofta) var tillsammans om den. Den var gravad in i backen. Den låg mitt i socknen mellan Everlöv och Kumlatofta. Hemmestorp hade malkölmaa och brydestua tätt vid ån vid ett ställe, som kallades "Kragjänge".